

**PRIJEDLOG ZAKONA O USKRATI ISPLATE UVEĆANJA PLAĆA PO
OSNOVI OSTVARENIH GODINA RADNOG STAŽA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavak 1., a u vezi s člankom 56. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/14).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Zakonom o uskrati prava na uvećanje plaće po osnovi ostvarenih godina radnog staža („Narodne novine“, broj 41/14 i 36/15) državnim i javnim službenicima je uskraćeno pravo na postotno uvećanje plaća od 4, 8 i 10 % po osnovi ostvarenih godina radnog staža do 31. prosinca 2015. godine. Uvažavajući činjenicu da je spomenuti Zakon konzumiran i više nije u primjeni, državni i javni službenici od 01. siječnja 2016. godine imali bi pravo na isplatu postotnog dodatka po osnovi ostvarenih godina radnog staža, u skladu s kolektivnim ugovorima koji se na njih primjenjuju.

Obzirom da je u prvom tromjesečju Republika Hrvatska na privremenom financiranju, a da će se rashodi za zaposlene u Državnom proračunu za preostalo razdoblje 2016. godine, za koje se sredstva osiguravaju iz izvora financiranja opći prihodi i primici, doprinosi za obvezna osiguranja te namjenski primici od zaduživanja, morati planirati u iznosu manjem no što je to bilo planirano u 2015. godini, primjenu ove mjere neophodno je produžiti za preostalo razdoblje 2016. godine. Naime, i nadalje postoje osobito važni razlozi, koji zbog zaštite javnih interesa opravdavaju nastavak provedbe ove strukturne mjere u cilju očuvanja temelja socijalne države, s obzirom da ovaj Zakon otvara mogućnost da drugi aspekti socijalne države ostanu netaknuti u uvjetima gospodarske krize. Riječ je o očuvanju različitih socijalnih davanja koja se financiraju iz državnog proračuna, a koja su izraz državne skrbi za socijalno najranjivije pojedince ili skupine.

Razlog za donošenje ovoga Zakona je potreba za daljnjom fiskalnom održivosti sustava državnih i javnih službi, odnosno ostvarivanje potrebnih ušteda u Državnom proračunu, nastala u okruženju nepovoljnih gospodarskih kretanja, odnosno izmijenjenih gospodarskih okolnosti u odnosu na one koje su zabilježene u vrijeme ugovaranja takvih materijalnih prava zaposlenih u državnim i javnim službama. To i stoga što je Europska komisija donijela Zaključak o postojanju prekomjernog proračunskog manjka u Republici Hrvatskoj. Potom je 28. siječnja 2014. godine Vijeće europske unije usvojilo Preporuke i pozvalo Republiku Hrvatsku da riješi stanje prekomjernog proračunskog manjka provedbom strukturnih mjera.

Uvažavajući činjenicu da uvećanje plaće po osnovi godina ostvarenog radnog staža u državnim odnosno javnim službama nije ustavna kategorija već povlastica, Vlada Republike Hrvatske smatra da je ista podložna promjenama ovisno o gospodarskom stanju zemlje. Iako će se ovim Zakonom zahvatiti u imovinska prava određene kategorije zaposlenih u državnim odnosno javnim službama za to postoji legitiman cilj, a to je: očuvanje stabilnosti državnog financijskog sustava u uvjetima gospodarske krize djelovanjem na prihodovnu stranu državnog proračuna u kratkom vremenu. Isto tako se ocjenjuje da je poduzeta mjera razmjerna cilju koji se njome želi postići i da ne predstavlja prekomjerni teret za njezine adresate.

Imajući u vidu činjenicu da će fiskalnu politiku Republike Hrvatske i u idućem razdoblju obilježiti znatni naponi u svrhu osiguranja stabilnosti javnih financija u srednjem i dugom roku te da će se negativni doprinos državne potrošnje u ekonomskom rastu, prema ocjeni Vlade, nastaviti i tijekom iduće dvije godine, zatim obvezu Republike Hrvatske na uštede proizašle iz okvira Europskog semestra i Programa konvergencije o provedbi mjera ekonomske politike u svrhu korekcije prekomjernog proračunskog manjka, činjenicu da će rashodi u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016. godinu biti planirani u manjem iznosu u odnosu na prethodnu 2015. godinu, a posebno činjenicu da se predloženom mjerom obuhvaća povlastica i to samo jednog dijela broja zaposlenih u državnim i javnim službama, ocjena je Vlade Republike Hrvatske da i dalje postoje osobito važni razlozi javnog interesa koji opravdavaju primjenu predložene mjere.

Osim toga ovo postotno uvećanje koeficijenata složenosti poslova, odnosno uvećanje plaće za 4, 8 i 10 postotnih poena nakon ostvarenih 20, 30 i 35 godina radnog staža je dvostruki dodatak kojeg zaposleni u državnim i javnim službama ostvaruju po istom osnovu, odnosno radnom stažu jer se po njemu prvo uvećava koeficijent poslova radnog mjesta, odnosno uvećava plaća te se na tako uvećan koeficijent, odnosno plaću još dodaje uvećanje od 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.

Stoga je donošenje ovoga Zakona strukturna mjera koja će imati planirani strukturni učinak od oko 250 milijuna kuna u 2016. godinu. Uskrotom isplate ovih uvećanja koeficijenta složenosti poslova, odnosno plaća zaposlenima u državnim i javnim službama u preostalom razdoblju 2016. godine, ostvarit će se odgovarajući dio potrebnih ušteda u Državnom proračunu, a što je i obveza Republike Hrvatske proistekla u okviru Europskog semestra i Programa konvergencije o provedbi mjera ekonomske politike u svrhu korekcije prekomjernog proračunskog manjka.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske jer ne dovodi do povećanja rashoda državnog proračuna, ali će utjecati na postizanje određenih ušteda u području troškova državnog proračuna za zaposlene u državnim i javnim službama, koji se procjenjuje u visini od oko 250 milijuna kuna za 2016. godinu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora, a to su osobito opravdani državni razlozi, odnosno potreba da se u uvjetima gospodarske i financijske krize, te njenog negativnog utjecaja na fiskalnu održivost Državnog proračuna i smanjenja prekomjernog proračunskog manjka, smanjenjem troškova rada očuva što veći broj radnih mjesta u državnim i javnim službama. Iz navedenih razloga predlaže se i stupanje zakona na snagu prvog dana od dana objave u Narodnim novinama.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O USKRATI ISPLATE UVEĆANJA PLAĆA PO OSNOVI OSTVARENIH GODINA RADNOG STAŽA

Članak 1.

Ovim se Zakonom uskraćuje isplata postotnog uvećanja koeficijenata složenosti poslova, odnosno uvećanja plaća za 4, 8 i 10 postotnih poena nakon ostvarenih 20, 30 i 35 godina radnog staža, koja su za zaposlene u državnim i javnim službama ugovorena kolektivnim ugovorom ili drugim sporazumom čiji je potpisnik Vlada Republike Hrvatske.

Članak 2.

Isplate postotnog uvećanja koeficijenata složenosti poslova, odnosno uvećanja plaća iz članka 1. ovoga Zakona uskraćuju se od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 31. prosinca 2016. godine.

Članak 3.

Na prava iz članka 1. ovoga Zakona ne primjenjuje se odredba članka 9. stavka 3. Zakona o radu (Narodne novine, broj 93/14).

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

V. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članak 1.

Ovim se člankom određuje predmet zakonskog uređenja, odnosno propisuje uskrata isplate isplata postotnog uvećanja koeficijenata složenosti poslova, odnosno uvećanja plaća za 4, 8 i 10 postotnih poena nakon ostvarenih 20, 30 i 35 godina radnog staža u 2016. godini, koja su za zaposlene u državnim i javnim službama ugovorena kolektivnim ugovorima i drugim sporazumima, kojima je Vlada Republike Hrvatske potpisnica i stranka.

Članak 2.

Ovim se člankom propisuje razdoblje uskrate isplate prava na postotno uvećanje plaće od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 31. prosinca 2016. godine.

Članak 3.

Ovim se člankom propisuje da uskraćena isplata materijalnih prava, isključuje primjenu za radnika najpovoljnijeg prava utvrđenog Zakonom o radu.

Članak 4.

Određuje stupanje na snagu ovoga Zakona.